

Uit het donkere Zuiden.

Hoewel het werken onder revolutionaire arbeiders in Brabant en Limburg, het z.g.n. donkere Zuiden, honderdmaal moeilijker is dan onder de arbeiders in het meer verlichte andere deel van ons land, hoewel daar ook de vakbeweging ingeschakeld is in het apparaat van samenwerking met de reactie en dus de zelfwerkzaamheid der arbeiders op veel grotere problemen stuit, groeit ook daar het bewustzijn bij de arbeidersklasse dat, wil zij verbetering bereiken zij het zelf zal moeten doen.

Kregen we eerst begin April de staking op een drietal textielbedrijven te Geldrop, waar onder eigen strijdleiding een belangrijke verbetering van loon- en arbeidsvoorwaarden werd bevochten, nu weer zijn sedert plm. drie weken de arbeiders van de spinnerij der fa. J. A. Blomjous te Tilburg onder eigen leiding in staking gegaan. Geen vakorganisatie of politieke partij heeft in deze actie stem, het zijn uitsluitend de arbeiders-zelf, die op hun wijze deze strijd voeren. En het moet gezegd worden, ze doen het goed. Zij geven circulaire uit waarin regelmatig inlichtingen worden gegeven omtrent de stand van hun conflict. Zij werken met steunbonnen bij de andere fabrieken, zij verstrekken communiqués aan de pers. Kortom ze doen alles om de meest mogelijke ruchtbaarheid aan hun strijd te geven en deze in het middelpunt van de sympathie van hun mede-arbeiders te plaatsen, wat hun ook gelukt en zij mogen over steun en medewerking aan hun strijd niet klagen.

Directe aanleiding voor het conflict was het feit, dat de firma Blomjous de prestatie-premie te hoog vond. Einde Mei werd dan ook reeds f 1.— per week gekort, een drietal weken later moesten de arbeiders wederom een aderlating van f 1.50 ondergaan en dit laatste werd door hen dan ook niet genomen. Dit betekende, dat hun premie van plm. f 8.50 terug

forelieden en binnenmannen begonnen de arbeid.

De arbeiders hadden vertrouwen gekregen, er was een aktie-komitee; deze zou hen regelmatig inlichten. Maar zij beseften niet, dat het er bij deze stalinisten niet om ging om de strijd der havenarbeiders te doen winnen, maar wel om aan de patroons te kunnen bewijzen, dat zij beter een staking konden breken dan de syndikale leiders. Zij begrepen niet, dat het er bij hen om gaat de buitenlandse politiek van de Sovjet-Unie in een gunstig daglicht te stellen bij hun bourgeoisie door middel van de K.P. Zij hielden Woensdag 30 Juli een betoging en gaven die een stalinistisch cachet.

Woensdag namiddag lieten een honderdtal dokwerkers zich aanwerven. Van waar kwam plotseling die ommekeer? Wij weten het niet! Was het een van de vele methoden, gebruikt door de syndikale lei-

ders en stalinisten? Zeker is het dat 's avonds een geweldige campagne ingezet werd door gouverneur en ministerie van arbeid en sociale voorzorg. Het aan het werk zijn van enkele honderden dokwerkers, de dreigementen met hongersnood, het inzetten van het leger enz. dit alles waren factoren, die niet nalieten de strijdgeest der arbeiders te demoraliseren. Donderdagmorgen werd er aangeworven en 's avonds was de werkhervatting algemeen.

Nu is er wel een gerechtvaardigde kritiek op deze verraders van het socialisme naar voren gebracht, maar hier herhalen wij nogmaals het hierboven staande. Dat, door het gemis aan organisatie-bewustzijn (buiten de vakorganisaties en in de schoot van het bedrijf zelf) om een metigheid de staking plaats vond en zonder geestelijke of materiële overwinning geëindigd is, zou worden gebracht tot hoogstens f 6.— per week. Een delegatie uit de arbeiders werd gekozen, welke met de directie zou gaan praten. Dit praten hielp echter niets, de directie bleef halsstarrig op haar standpunt staan. Toen werd door de arbeiders besloten tot staking over te gaan en daarvan de personen in de andere fabrieken te berichten, opdat zij geen besmet werk zouden verrichten. Ook de arbeiders van Geldrop werden van dit conflict in kennis gesteld en een beroep gedaan op hun solidariteit.

Reeds een drietal weken zijn nu deze kameraden in strijd en natuurlijk wordt geen poging nagelaten om dit stuk strijd in een kwaad daglicht te stellen en zelfs te breken. In de pers heet het, dat de productie van de arbeiders zo schrikbarend achteruit loopt en dat daardoor dus vanzelfsprekend de premies verlaagd worden. Daarnaast heeft men getracht arbeiders uit de weverij, welke ook tot spinnen in staat waren, in de spinnerij tewerk te stellen, onder de min of meer openlijke bedreiging, dat zij anders ontslagen zouden worden. De stakingsleiding heeft tegenover het communiqué van de directie haar lezing verstrekt en de arbeiders uit de weverij aan het verstand gebracht, dat het dreigement met ontslag zonder enige grond was, zolang zij niet weigerden hun eigen werk te doen. Zij zijn wevers en kunnen derhalve niet worden ontslagen omdat zij geen werk in de spinnerij willen verrichten. Desondanks werken er in de spinnerij toch een aantal werkwilligen, doch dit aantal heeft voor het verloop van de strijd geen betekenis. Dank zij de solidariteit van hun mede-arbeiders zijn deze kameraden, niettegenstaande hun moeizame strijd, vol goede moed en zij verwachten stellig, dat zij, evenals hun makkers te Geldrop, met een overwinning uit deze strijd te voorschijn zullen komen.

Men ziet, ook in het donkere Zuiden breekt het licht door. Kameraden houdt vol! Zo juist bereikt ons nog het bericht, dat bij het conflict enkele politieke delinquenten betrokken zijn. Deze zijn op het matje geroepen en hun is verteld, dat zij direct weer aan het werk moesten gaan daar zij anders weer naar het bewaarskamp zouden worden teruggevoerd. Dit is reactie in zijn scherpste vorm. De strijdwil van de stakende arbeiders kan men niet breken. Hun strijd staat in het middelpunt van de sympathie en nu gebruiken de „democratische“ machthebbers fascistische delinquenten als stakingsbrekers. Een prachttje van een democratische opvoeding. Deze arbeiders, laten zij dan in de achter ons liggende jaren „verkeerd“ zijn geweest, geven toch in ieder geval blijk dat zij nog weten wat solidariteit is. Zij hebben, ongeacht hun toch al moeilijke positie, medegestaakt. Nu worden zij gedwongen hun mede-arbeiders in de rug aan te vallen. Eén ding is gelukkig, er is niet bepaald hoe hard zij hebben te werken. Zij kunnen het dus ook langzaam aan doen en de andere arbeiders laten zich evenmin van de wijs brengen. Zij staken door, in weerwil van het feit dat hun strijd nu ten zeerste bemoeilijkt is geworden. Het is echter noodzakelijk, dat deze fascistische daad van de reactie, waarmede we in de naaste toekomst zeker steeds meer zullen te maken krijgen, overal aan de schandpaal genageld wordt.

Invulbiljet.

Ondergetekende is bereid tot steun aan het weekblad Spartacus:

* Maandelijks, wekelijks, bij te dragen een bedrag van f..... Hij zal het bedrag elke maand overmaken per postwissel aan het adres P. E. J. Nansink, Houtmankade 25 IV te Amsterdam Centrum of stelt prijs op wekelijkse of maandelijks inning per plaatselijke medewerker.

* een tweede abonnement-op de krant te nemen, dat direct ingaat.

Hij stort daartoe op postrekening 168797 heden voor de eerste maal het verschuldigde voor dit extra abonnement, ad f 1.50.

* Hij wenst zijn abonnementsgeld te handhaven op f 1.95 per kwartaal en zendt het verschuldigde voor het derde kwartaal heden toe door bijschrijving op postrekening 168797, te weten f 1.95.

Naam

Woonplaats

Adres

(Doorhalen wat niet te pas komt.)

In verband met de kampweek verschijnt de volgende krant op 23 Augustus.

23 AUGUSTUS 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 33

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te Amsterdam

Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbetaling

Nederland-Indonesië voor de Veiligheidsraad

De militaire actie van Nederland in Indonesië is door het ingrijpen van de Veiligheidsraad gestopt. Nu de wapenen hun moordend werk hebben gedaan en als verweer door de Indonesiërs het wapen van de „verschroeide aarde“ is toegepast, is het woord aan de diplomaten, die zullen uitmaken, hoe de „vrede“ zal worden hersteld. Een vrede, waarbij de buit verdeeld en de nieuwe machtsverhoudingen worden vastgelegd. 't Is nu reeds geen geheim meer, dat Amerika hier als overwinnaar te voorschijn zal komen.

We zouden in herhaling treden, indien wij wilden aantonen, dat Amerika de Nederlandse regering tot haar gewelddadig optreden heeft gebracht.

Maar toen de Nederlandse scherpshijpers meenden de handen vrij te hebben, om hun eigen doeleinden te kunnen nastreven en met spoed de oude koloniale toestanden te herstellen, sloot Amerika. Reeds voordat dit land zijn „goede diensten“ aanbood als bemiddelaar, had Van Kleffens opdracht deze te aanvaarden. Onmiddellijk volgde het bevel „staakt het vuren“.

Het is zeker geen vergissing als wij zeggen, dat feitelijk Amerika het bevel heeft gegeven, maar ook, dat het nu weer voor de Indonesische Republiek en tegen het herstel van het Nederlandse koloniale bewind optreedt. Dat bleek reeds, toen het erom ging, of Sjahrir als vertegenwoordiger van de Republiek tot de besprekingen in de Veiligheidsraad zou worden toegelaten. Van Kleffens protesteerde, daar de Republiek door de Nederlandse regering niet als soevereine staat wordt erkend, terwijl Engeland, Frankrijk en België, zelf landen met koloniaal bezit, zich achter hem schaaften. Maar Amerika stemde voor en bereikte, ondersteund door Rusland en een reeks van andere landen, dat Sjahrir werd toegelaten. Deze Amerikaanse politiek lijkt tegenstrijdig, op z'n minst niet erg duidelijk.

Zo zelfs, dat men van verschillende

kanten hoort: daar begrijp ik niets van. Toch is dat niet zo, integendeel, deze handelwijze streeft konsekwent haar eigen doeleinden na, die op de uitbreiding van het Amerikaanse machtsgebied gericht zijn. Het zal dan ook blijken, dat als gevolg van de Nederlandse militaire actie, aan het Amerikaanse machtsgebied in Oost- en Zuid-Oost-Azië, dat steunt op het bezit van Japan en de Philippijnen, de Indonesische republiek wordt toegevoegd. Amerika is het land van het industriële kapitalisme. Waar het zijn macht vestigt, brengt het zijn eigen structuur, die vormen van heerschappij, die het zelf heeft voortgebracht. Ook in Indonesië gaat dit gebeuren. Maar dan moet ook het koloniale bewind van Nederland uit Indonesië verdwijnen.

Wel heeft Amerika de Nederlandse reactionairen aangezet om de zelfstandige macht der Indonesische arbeiders over de fabrieken, spoorwegen enz. op te ruimen. Ook het eigenmachtig optreden der tani's, die land van de cultuurmaatschappijen namen om het voor eigen behoefte te bebouwen, is in strijd met de „democratische“ ordening, die het industriële kapitaal nodig heeft, om zich te kunnen ontplooiën. De Nederlandse militairen mochten dit werkje opknappen, maar meer niet. In deze of gene vorm komt in Indonesië een zelfstandige regering tot stand, die voldoende bevoegdheid, en ook de middelen heeft om in korte tijd dit land tot een modern industrieland te maken. Dat is een reusachtige taak, die alleen door de Indonesische intelligentsia onder volledige medewerking van de gehele bevolking, kan worden volbracht. Nederlandse scherpshijpers hebben door hun gewelddadig optreden bereikt, dat een samenwerking tussen Nederlanders en Indonesische leiders in het vervolg nauwelijks nog mogelijk kan zijn. Het zal nog blijken, welke kansen voor de toekomst zij verspeeld hebben.

Zo gezien was de schijnbare tegen-

spraak in de Amerikaanse politiek ten opzichte van Indonesië niets anders dan een handige zet. Ze liet de lastige extremisten door de Nederlanders bestrijden en bereikte daarmee tegelijk, dat de Indonesiërs, machteloos als ze zijn, bescherming zochten bij Amerika. De deur werd voor het Amerikaanse kapitaal wijd opengezet. Geweldige mogelijkheden voor investering van kapitaal worden geopend. Juist iets, wat het Amerikaanse kapitaal zo broodnodig heeft. Maar dat vereist, dat het Volksonderwijs algemeen wordt, dat de contractkoelies moderne loonarbeiders worden, die niet meer voor een paar centen per dag werken. Het gehele economische en maatschappelijke leven moet uit de apathie van de koloniale sfeer in het snelle tempo van de moderne kapitalistische productie worden geslingerd.

En daarvoor wordt niet alleen de volle toewijding gevraagd — het kost ook geld. Nog meer kost de aanleg van havens en wegen, het uitbreiden of oprichten van transportmiddelen, fabrieken enz.

Amerika kan en zal het benodigde kapitaal ter beschikking stellen, maar op voorwaarde dat er een regering is, die voldoende waarborg kan bieden voor het geïnvesteerde kapitaal en die ook de rente-dienst kan verzorgen.

Om al deze redenen, waaraan nog een reeks anderen kan worden toegevoegd, heeft Amerika belang bij een zelfstandige Indonesische regering. Het heeft er ook belang bij, dat de Nederlanders hun voorrechten, die zij als koloniale heersers genieten, verliezen. Het zal onmogelijk worden gemaakt, dat jaarlijks honderden miljoenen gulden als zuivere winsten uit het land wegvloeien. Zij zijn dringend nodig voor de Industrialisering van Indonesië zelf.

Nu is er nog een reden, die Amerika noopt voor een zelfstandig Indonesië op te komen en niet alleen voor een zelfstandig, maar één dat nauw verbonden is met Amerika. Indonesië is het duidelijkste verlengstuk van de eilandengordel, die voor het vaste land van Oost- en Zuid-Oost-Azië ligt. In Japan en op de Philippijnen heeft Amerika reeds zijn macht gevestigd. Er rest alleen nog Indonesië, om de beheersing van de havens en kuststrekken van Azië ligt. In Japan en op de Philippijnen dit bij het bepalen van de Amerikaanse politiek in de naaste toekomst wel het zwaarst.

EEN GOED INITIATIEF

Op initiatief van kameraden van verschillende richting worden de laatste weken pogingen gedaan om te komen tot oprichting van een bond van revolutionaire propagandakernen in de bedrijven. Op Zondag 24 Augustus zal een congres te Amsterdam in het Parkhotel worden gehouden, dat om half elf aanvangt.

Wij menen goed te doen, aandacht voor deze zaak te vragen. De tot dusver bekend gemaakte stukken wettigen het vertrouwen, dat hiermede werkelijk gepoogd wordt, tot een organisatie te komen, die in de toekomst zal kunnen bijdragen tot het bewustwordingsproces in onze klasse. Het bewustwordingsproces; daaronder verstaan wij het noodzakelijk proces in de hoofden der arbeiders, waarin hun steeds klaarder voor de geest komt te staan, dat er zich de laatste tientallen jaren en vooral in en na de tweede wereldoorlog, enorme veranderingen in het kapitalisme en daardoor ook in de klassenpositie der arbeiders voltrokken.

Eens, in het nog jonge kapitalisme, met veel klein en middelgroot bedrijf, in de tijd van de vrije ondernemer, waarin deze koning was in eigen bedrijf, ontstonden de parlementair-politieke partijen en de vakbeweging, beantwoordende aan de toenmalige maatschappelijke verhoudingen. Zij beantwoordden ook aan de behoeften van de arbeiders en waren vaak nog kleine en plaatselijke bewegingen. En al groeiden zij ook weldra uit tot landelijke organisaties, toch voldeden de arbeiders ze nog als hun eigen organisaties aan. En geen wonder, want in de bloei-periode van de nationale burgerlijke democratie stond de mogelijkheid open, om door middel van deze arbeidersorganisaties sociale veroveringen te bevechten. De keerzijde van de medaille, dat de arbeidersbeweging daardoor op den duur tot een nationale instelling werd, haar belang en dat van de bourgeoisie beide gingen zien in een nationaal bloeiend economisch leven en haar organisaties daardoor steeds meer van strijd- tot onderhandelings-organisaties ging maken, die keerzijde werd niet of door weinigen begrepen. En nog minder werd begrepen, dat daarmede de weg naar het socialisme, die immers slechts over de klassenstrijd loopt, werd verlaten.

Terwijl de gedachte aan staats-socialisme aanvankelijk in de arbeidersbeweging werd bestreden, ging zij als geheel steeds meer over tot de opvatting, dat wanneer de invloed van de z.g. arbeiderspartijen in de volksvertegenwoordigingen maar groot genoeg zou worden, van stap tot stap de staat de bedrijven zou kunnen overnemen, socialiseren. Zodoende zijn velen en is in ieder geval deze gehele beweging, zowel vakbeweging als politieke partijen, in deze z.g. „mogelijkheid“ gevormd en gegroeid.

Zij konden zich daarvan niet bevrijden, hun wezen is met het kapitalisme vergroeid en zelfs toen er een einde kwam aan het tijdperk van sociale veroveringen, konden zij niet anders. Op zijn gunstigst

is socialisme voor hen een gereorganiseerd kapitalisme. En..... het socialisme van die staatsocialistische stroming is dat in feite ook. Alleen, nimmer zal de arbeidersklasse in die verwerkelijking „socialisme“ bespeuren, doch hoogstens staatskapitalisme in zijn scherpste vorm.

Nu de verhoudingen van het ontzaglijk gegroeide kapitalisme daartoe vooral na de oorlog veelal dwingen, verdwijnt steeds meer het oude vrije kapitalisme. De nationale economieën, beheerst door het internationale financierskapitaal, komen steeds meer onder staatsleiding. Het staatskapitalisme voltrekt zich zienderogen.

En de arbeiders, die zich verzetten moeten tegen de steeds scherper wordende uitbuiting, zien zich geplaatst tegenover een sterkere vijand dan voorheen. Een vijand, die zij lange jaren ten onrechte als een mogelijke steun hebben aangezien. En in de burcht van die sterke vijand, waar, door wetten en voorschriften

In het maandblad van de N.V. voor Sexuele Hervorming „Verstandig Ouderschap“ is sinds enige tijd een polemiek gaande betreffende de grondwetswijzigingen in de Sovjet-Unie, met betrekking tot het huwelijksleven.

W. R. bond de kat de bel aan, door met citaten uit het boek van Fritz Lieb, „Rusland onderweg“ aan te tonen, dat de nieuwe wetgeving in de Sovjet-Unie veel overeenkomsten toont met de huwelijks-wetgeving in de kapitalistische landen, welke wetgeving juist de Ver. voor Sex. Herv. zo energiek bestrijdt.

Natuurlijk kwamen de Rusland-aanhangers in het geweer en het is interessant te bemerken, hoe dezelfde wetten, die hen nopen zich te verenigen in de Bond van Sex. Herv., nu het Rusland betreft door dik en dun door hen verdedigd en aangeprezen worden als het middel om de mens tegen zichzelf te beschermen. Dezelfde argumenten, die iedere conservatief gebruikt om onze conservatieve huwelijkswetgeving te verdedigen, gebruiken zij, om de nieuwe, en zelfde sovjet-wetten te verdedigen. Alleen geschiedt bij hen dit alles in naam van het socialisme.

Zoals de „conservatieve“ huwelijkswetgeving hier, in zoverre modern is, dat zij aangepast is bij de nu heersende economische verhoudingen en in samenhang is met alle andere sociale wetten, zo zijn ook de wetten in de sovjet-unie de weerspiegeling van de nieuwe economische verhoudingen. Ook deze moeten we zien in verband met alle andere wetten, die de betrekkingen van de mensen onderling en hun sociale positie in de maatschappij regelen.

We hebben de hoofdstukken uit het boek van Fritz Lieb, die op dit vraagstuk betrekking hebben, eens nageslagen en we moeten constateren, dat de feiten voor zich zelf spreken. Men houde rekening mede, dat Fritz Lieb, zoals ook W. R. in zijn repliek opmerkt, niet in

hun lonen en arbeidsvoorwaarden worden geregeld, hun aantal sigaretten en hun kledingtoewijzingen bepaald, zien zij de bestuurders van hun partijen en organisaties tronen en nochtans is het thuis bittere armoede.

Komen zij in verzet, dan vinden zij niet meer hun vakorganisatie aan hun zijde, doch deze vervult in het ganse raderwerk van de nieuwe uitbuitersmacht de rol van ordenaar en regelaar der uitbuiting.

Verwarring is het gevolg. Oproepen tot strijd van kameraden die de toestand moe zijn. Tegenparolen van de vroegere leiders. Optreden van de Staat tegen de stakers. Aantasting van lang veroverde rechten, zoals het stakingsrecht.

En toch gaat de strijd voort. Langzaam breken nieuwe inzichten baan. Daartoe behoort het begrip, dat zij niets meer aan anderen kunnen overlaten en toevertrouwen; verovering van de macht betekenen moet, dat zijzelf de macht hebben in het economische leven. En dit inzicht neemt, telkens nog vaag, ook gestalte aan in hun nieuwe daden van strijd. Zij tre-

den op als gezamenlijke personen met eigen stakingscomité's en langzaam leert hun de praktijk, dat zij overal staan tegenover diezelfde vijand, die zijn klassefront bouwt en waartegenover alleen een algemeen en gesloten klassefront van alle uitbuiters moet komen te staan.

Het is een strijd met vallen en opstaan. Hoe vaak nog zullen de bedrijfsarbeiders menen dat zij een bedrijfsconflict uitvechten, terwijl alle symptomen voor het klasseconflict over de gehele linie aanwezig zijn? Hoe vaak zullen zij teruggliden in de vakbewegingstactiek en vakbewegingsfuk? Hoe lang zal het duren eer sterke klassebewegingen van bedrijf tot bedrijf spoelen en hun golfslag alles in beweging brengt?

Het is goed dat de meestbewuste arbeiders zich aaneen sluiten in een propagandacentrum, om met elkaar, alle voorvallen en ervaringen uitwisselend, geestelijk vormende en stuwende krachten in alle bedrijven te worden. Het is daarom, dat wij dit initiatief van harte toejuichen.

Wanneer de nieuwe organisatie er zich

TE MIDDEN VAN DE ARBEIDERSKLASSE

In een in dit nummer opgenomen artikel hebben wij als het ware een kort welkom toegeroepen aan het op a.s. Zondag 24 Augustus te Amsterdam te houden oprichtingscongres van een Bond van revolutionaire propagandakernen „Arbeidersseenheid“.

De discussies, die de laatste tijd in bijeenkomsten van allerlei aard en richting over deze aangelegenheid zijn gehouden, brengen ons er toe, in dit artikel nog eens nader te bespreken, hoe onze houding dient te zijn.

voor wacht om zelfs ook maar de schijn van een nieuwe vakbond op zich te laden, wanneer zij werkelijk wordt, het verzamelen van alle propagandisten voor de zelfbeweging van de arbeiders, alle arbeiders als gezamenlijke bedrijfspersonen, de klasse der arbeiders, dan kan zij een belangrijke stap vooruit zijn naar het nieuwe inzicht en naar de nieuwe s rijd

Wij stellen daarbij voorop, dat de poging die wordt ondernomen, om tot deze nieuwe organisatie te komen, ongetwijfeld is te zien als weerslag enerzijds van een overal te constateren nieuwe wijze van optreden van de arbeiders in hun strijd tegen de uitbuiting, anderzijds van de in verschillende stromingen van de revolutionaire arbeidersbeweging te dien aanzien gevormde en zich vormende inzichten. Kort gezegd, de dagelijkse klassenstrijd en de daaruit getrokken inzichten, brachten de wenselijkheid van een georganiseerde activiteit van alle bewuste arbeiders op de dagorde.

Dagelijks treedt duidelijker aan de dag, dat het kapitalisme een voortdurend ontwikkelingsproces doormaakt, waarvan, om kort te zijn, het navolgende valt te constateren.

Allereerst groeide het gehele economische leven naar steeds groter en machtiger organisatievormen. Van zelfstandige en voor een groot deel kleine ondernemers, die in een grote mate van vrijheid hun concurrentiestrijd voerden, is het kapitalisme, via grootbedrijf, naar machtige kapitaalsorganisatie gegroeid, die in wereldconcerns en statencombinaties, en onder leiding van enkele grote wereldmachten, het economisch leven dirigeren (leiden). Binnen elk van die verbanden wordt ook de concurrentiestrijd steeds meer gereguleerd. Kapitaalsinvestering, omvang en aard van de productie, afzet- en prijzenpolitiek geschieden daarin steeds meer georganiseerd. Ook de Waar „arbeidskracht“ en zijn recreatie (herscheping) gaan in stijgende mate een aan de kapitalistische regelen van het spel onderworpen bestanddeel uitmaken.

Dat houdt in, dat in de strijdpositie, die de arbeiders in deze klassenmaatschappij innemen, grote wijzigingen zijn ontstaan. Hun oude organisaties hebben dit ontwikkelingsproces geleidelijk doorgemaakt. Gewoon als de arbeiders in het verleden waren om in het jonge bloeiende kapitalisme hun strijd te voeren op het beperkte terrein van hun bedrijf of hantche, waren hun economische strijdorganisaties, de vakbeweging, daarop ideologisch en organisatorisch geheel ingesteld. Een belangrijke taak was daarbij weggelegd voor hun onderhandelaars, wier taak het conflict tot een voor de arbeiders goed einde te brengen, gaandeweg „een vak“ werd. Een soortgelijke ontwikkeling namen weldra de parlementaire politieke partijen en hun leiding.

Daaruit is te verklaren, dat dit gehele organisme van de arbeidersklasse, geleidelijk aan, een onmisbaar onderdeel is gaan uitmaken van het zich organiserende, het geleide kapitalisme.

Maar evenzeer moet daaruit volgen, dat waar toch het kapitalisme een klassenmaatschappij is, waarin de voortbrenging gericht is op het maken van winst, het scheppen van meerwaarde uit de arbeid van de loonslaaf, de klassenstrijd, het verzet blijft.

Ja, het moet zelfs sterker worden, om-

Huwelijks-wetgeving de Sowjet-Unie

dienst is van een of andere reactionnaire kapitalistische regering, maar de groei naar de burgerlijke verhoudingen toejuicht en zijn boek heeft geschreven met het doel het kapitalistische Westen en de Sovjet-Unie nader tot elkaar te brengen. Hij begroet de nieuwe grondwet als de uiting van een nieuw humanitair socialisme, dat het Christendom zeer nabij komt.

Wij citeren Lieb:

„Terwijl Stalin een nieuw socialistisch humanisme in het leven riep, was de pers een actie begonnen tegen de abortus, die steeds vaker en willekeuriger werd toegepast en daardoor een gevaar geworden was voor het gezinsleven. Een wet van November 1920 had alle beperkende bepalingen in dit opzicht opgeheven. Nu werd over dit onderwerp een openlijke discussie gevoerd die veel van een volksreferendum had. De besprekingen werden met grote hartstocht gevoerd en de meningen bleken zeer verdeeld te zijn. Er werd gewezen op de erbarmelijke woningtoestanden en het gebrek aan kinderbewaarplaatsen, waardoor een groot gezin een ware ramp betekende en het recht van abortus de enige uitkomst bleef, maar o n d a n k s a l l e t e g e n s p r a a k

(spat. Sp.) werd 27 Juni 1936 een nieuwe wet „ter bescherming van het gezinsleven“ aangenomen, waarbij de abortus opnieuw streng strafbaar werd gesteld, behalve bij gevallen van medische noodzakelijkheid of wanneer de erfelijke belasting der ouders dit gewenst maakte.“

Door art. 20 van de nieuwe wet wordt de ongehuwde moeder onrecht. „Het tot dusver bestaande recht van een moeder om een rechtsgeldig onderzoek te laten instellen naar het vaderschap en een toelage te eisen voor het

onderhoud van een kind, dat afstamt van niet voor de wet getrouwde ouders, wordt opgeheven.“

De echtscheiding wordt niet alleen bemoeilijkt door een „openbare procedure“, maar er worden ook grote financiële offers voor verlangd, een verzoek om echtscheiding moet nl. vergezeld gaan van 100 roebel, en wanneer de scheiding is uitgesproken moet een der partijen, of beide partijen, een som van 500 tot 2000 roebel betalen (art. 22).

„Aan moeders, die tien of meer kinderen ter wereld brengen wordt de titel „heldenmoeder“ verleend. Tot zover de huwelijkswetgeving.

Tegelijkertijd werden ook op ander gebied „hervormingen“ doorgevoerd.

Over de wederinvoering van het erfrecht is in ons blad al een en ander gezegd. Over de hervorming op onderwijs-gebied zegt Lieb o.a.:

„Zelfs werden er weer bijzondere uniformen ingevoerd voor de leerlingen van de hogescholen, wat zeer merkwaardig is, want tegen weinig dingen was zo scherp te velde getrokken, als tegen deze uiterlijke kentekenen van de klasseheerschappij. Maar het was geheel in de geest van Stalin's oproep tot het scheppen van een nieuwe geestelijke elite, die de prestaties zou kunnen verhogen en dienst zou kunnen doen als kader. In alle opzichten werd de geestelijke rheid hoger aangeslagen en meer gewaardeerd dan vroeger.“

„Bij besluit van 22 en 24 April 1934 werden de leergangen aan de hogescholen in marxistische maatschappijleer afgeschaft.“

De nieuwste grondwetswijziging op dit gebied bekroont het geheel door de heffing van schoolgeld hoger te stellen, naar mate het onderwijs meer academisch is.

Wij besluiten de reeks van citaten met de weergave van de eedformule die de jonge soldaten bij hun intrede in het nieuwe leger moeten afleggen en die sinds Januari 1939 luidt:

Ik burger van de USSR leg, bij het toetreden tot de gelederen van het Rode Leger, de eed af en verplicht mij plechtig trouw, dapper, gedisciplineerd en ijverig soldaat te zijn, de militaire geheimen en de geheimen van de staat goed te bewaren, zonder discussie de militaire voorschriften op te volgen en de bevelen van officieren en leiders te gehoorzamen.

De vroegere eedformule luidde als volgt:

„Ik, zoon van het werkende volk, burger van de USSR wordt soldaat van het Rode leger van arbeiders en boeren. Tegenover de arbeidersklasse der USSR en der gehele wereld verplicht ik mij deze naam met ere te dragen en het militair handwerk degelijk te leren.“

We kunnen dus de hervorming op het gebied van de huwelijkswetgeving niet als een op zichzelf staand verschijnsel beschouwen, ze houdt verband met de voortschrijdende ontwikkeling in de Sovjet-Unie, die gaat in de richting van de economische ongelijkheid. Dat brengt onvermijdelijk met zich mee, dat zich klassen van bezitters en nietbezitters gaan vormen. De staat heeft de functie, om door middel van zijn wetgeving, het bezit te beschermen en de niet-bezittende in een toestand van verslaving en rechteloosheid te houden. Daartoe moet hij het beschikkingsrecht hebben over de personen, en zich in alle zaken van het private leven mengen en bindende regels voorschrijven. Dat dit met socialisme niets te maken heeft, is duidelijk.

Het boek van Fritz Lieb, dat de oorzaak is van de bovengenoemde discussie en zich met de bovengenoemde ontwikkeling in de Sovjet-Unie bezighoudt, is zeker een diepgaande bespreking waard.

dat het kapitalisme met een steeds machtiger en grotere mogelijkheden biedend productieapparaat, tengevolge van zijn eigen innerlijke tegenstellingen, gedwongen is de uitbuiting te verscherpen. Grote delen van het productieapparaat staan mede daarom geheel in dienst van de fabricage van oorlogsmiddelen de vernietigingsindustrie. Wat zich demonstreert in ondragelijke militaire lasten op de staatsbegrotingen.

De totale loonsom van het proletariaat, zijn koopkracht, komt in steeds groter wanverhouding te staan ten opzichte van de welhaast ongeremde mogelijkheid tot opvoering van de productie. Steeds meer dwingt dit alles de bezittende klasse (nog afgezien van de internationale spanningen tussen de wereldmachten) de productie op de vernietigingsindustrie in plaats van op de behoeftenvoorziening te richten. En gelijktijdig is dit alles de niet te stuiten dwang tot voortgaan op de weg van organisatie van het economische leven, de geleide economie.

Zo blijft niet alleen de klassenstrijd, doch verscherpt zij zich. Zo wordt die strijd tegen de afzonderlijke ondernemers, tot één, gericht tegen de aanvallen van de gehele kapitaalsorganisatie in het bijzonder de staat, om het bestaanspeil en de gewonnen vrijheid van de arbeiders. Zo moeten door de opgedane ervaringen de arbeiders hun acties voor het behoud en de verbetering van hun sociale posities op den duur wel gaan opvoeren tot een strijd over het gehele klassefront. Uit het mindere, gaat het meerdere groeien. Beter gezegd, in de strijd om een centje meer of minder ontwikkelt zich de strijd tegen de gehele orde. De kwantiteit zal in kwaliteit omslaan.

Beroofd van haar strijdorganisaties, die trouwens in de oude vormen de arbeiders niet meer dienstig kunnen zijn, gaat in het bijzonder in Europa, de klasse deze nieuwe periode in. De klassenstrijd woedt. Ook de arbeiders slaan van zich af. Zij voeren bovendien een inwendige strijd, die gaat om het zijn of het niet zijn van hun klasse als een zichzelf en van zijn taak bewuste formatie.

En evenzeer als de primitieve mens in zijn strijd om het bestaan, uit de ervaringen, zich de wapenen en de werktuigen in een moeizaam proces verwierf en tot steeds volmakter vormen verheft, evenzeer als in het jonge kapitalisme de arbeiders, uit de ervaringen in de strijd opgedaan, zich ideeën en organisaties verwierven, die pasten in de toenmalige strijdverhoudingen, zo moet nu opnieuw onze klasse zich bewust worden dat het oude vergaat en de nieuwe verhoudingen daaraan beantwoordende strijdmethoden en organisatievormen verlangen.

Dit is het werk van de arbeiders zelf. Maar dan ook, het werk van alle bewuste en strijdvaardige arbeiders van nu allereerst. Het kan niet anders, of die arbeiders, die bijzondere belangstelling hebben voor maatschappij en klasse, die arbeiders, die zich daardoor verenigden in proletarische politieke organisaties, waarin de ontwikkeling van het kapitalisme en de positie van hun klasse regelmatig worden onderzocht, tot taak hebben deze zelfschepende

MODERNE SLAVERIJ

Toen in het begin van de oorlog Engeland bedreigd werd door de onweerstaanbare luchtaanvallen van de Duitse stuka's, organiseerde de toenmalige regering een afweeractie, bekend onder de naam van „De slag om Engeland". Op het ogenblik is men in het Verenigd Koninkrijk weer bezig, zo'n „slag om Engeland" in elkaar te zetten. Maar nu op economisch gebied. De Arbeiders-regering wil nl., door het nemen van een aantal drastische maatregelen, trachten de economische crisis te bezweren. In verband daarmee verstrekte het Lager- zowel als het Hoger Huis de regering bijna onbeperkte volmacht.

Een der meest ver-strekkende maatregelen is wel die, waarbij met ingang van 1 October a.s. alle werkzoekende mannen tussen 18 en 50 jaar en vrouwen tussen 18 en 40 jaar, door de overheid geplaatst kunnen worden in bedrijven, die van essentieel belang zijn voor de dollarpositie. We zouden dus populair kunnen zeggen. In bedrijven, waarin de meeste dollarwinst gemaakt kan worden.

Deze maatregel werd in een bespreking, gehouden door de minister van Arbeid met Werkgevers en vertegenwoordigers van Vakorganisaties goedgekeurd. De maatregel houdt in, dat al de bovengenoemde arbeiders (sters) met enkele uitzonderingen, slechts te werk kunnen worden gesteld door middel van door de overheid ingestelde arbeidsbeurzen. Uitzonderd zullen zijn arbeiders, die voor een speciaal beroep zijn opgeleid, administratieve krachten, en zij die een leidende of uitvoerende functie vervullen. Verder gehuwde vrouwen, met kinderen beneden 15 jaar mannelijk dienstpersoneel, dat met groot verlof is, havenarbeiders en personeel van de handelsvloot.

De werkgevers zijn verplicht vacatures in hun bedrijf ter kennis van de arbeidsbeurzen te brengen en zich nieuwe krachten door middel van deze instelling te verschaffen. Zij zullen niet mogen adverteren, behalve voor arbeiders, buiten de leeftijdsgrenzen. In de reeds genoemde bijeenkomst werd niet gesproken over een eventueel gedwongen overplaatsing van arbeiders, die op het ogenblik werkzaam zijn in, wat we zouden kunnen noemen „onproductieve" bedrijven (met het oog op de dollars). Maar wel werd er op gewezen, dat alle niet-productieve arbeiders, zo gauw ze hun baantje verliezen, naar een meer (dollar) lonend bedrijf zullen worden gediendeerd.

Verder zullen, op korte termijn, z.g. dollar verdienende bedrijven verzocht worden de werkdijd te verlengen. Aan de bedrijven zal overgelaten worden, dit plan uit te werken.

Ons Zomerkamp

Begunstigd door het mooiste weer, dat men zich denken kan werd dit kamp gehouden in de prachtige omgeving van de Lage Vuursche.

Volop werd genoten van de vrijheid en de schoonheid van de natuur.

Deze kampweek werd in samenwerking met de Vrije Socialisten georganiseerd en bood, naast de genueit van een heerlijke vakantie, tevens gelegenheid om, volgens programma met elkaar van gedachten te wisselen over zeer belangrijke onderwerpen, die de arbeidersklasse en het maatschappelijk leven thans sterk beroeren.

Onder meer werden inleidingen gehouden over: Filosofie van Dietzgen; Grondslagen van het anarchisme; De economische ontwikkeling van Europa in de naaste toekomst; Het bewuste en onbewuste in de klassenstrijd; Godsdiens, utopisch en wetenschappelijk socialisme; Over de opvattingen die ten grondslag liggen aan de propaganda voor revolutionaire kernen in de bedrijven.

Alle inleidingen waren stuk voor stuk de moeite waard en brachten ons nader tot de problemen, waarvoor de arbeidersklasse zich geplaatst ziet. Slechts de inleiding van Sam de Wolf viel daarbuiten, omdat hij de klassenstrijd en alles wat daarmee samenhangt totaal negeerde.

Naast dit meer wetenschappelijk gedeelte van het programma werden nog vele avonden besteed aan muziek zang en jolijt. In dit gedeelte werd nog een buitengewoon geslaagde avond verzorgd door Willem van Iependaal, die een boeiende lezing hield over de vorming en de waarde van onze volkstaal. De sluitingsavond werd geheel met eigen krachten verzorgd. Jammer was, dat daarbij de culturele kant wel wat erg in de verdrukking kwam.

De materiële verzorging op allerlei gebied in dit kamp liet niets te wensen over en wij hebben hiervoor dan ook alle lof. Het mooie weer, de prachtige omgeving, de zeer interessante onderwerpen en de goede verzorging hebben er toe bijgedragen deze vakantie week onvergetelijk te maken en zal zeker tot gevolg hebben dat in de toekomst steeds meerderen aan deze kameraadschapsvacanties zullen gaan deelnemen.

Kameraden, tot weerziens in het volgende kamp.

30 AUGUSTUS 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 34

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS"

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam", postgiro 168797 te Aldam

Ab. p. kw. f. 1.50 bij vooruitbetaling

Licht in het plan Marshall

Op de Parijse conferentie is door Nederland en België een voorstel ingediend, en in principe reeds aangenomen, om een instantie in het leven te roepen, voor de omwisseling van deviezen. De Pers weet er het volgende over te berichten:

De bedoeling van het Nederlands-Belgische plan is te komen tot een multilaterale overeenkomst, waarbij deviezen onderling verwisselbaar worden gemaakt en een vaste koers wordt bepaald. Aan Amerika zal worden verzoekt als sluitstuk een fonds van goud of dollars te verschaffen, dat als Europese deviezenpot zou kunnen functionneren, terwijl het tegelijkertijd zou kunnen dienen om de interne financiële sanering in de verschillende landen te bevorderen.

Het Parool van 22-Aug. 1947.

Om dit simpele bericht goed te kunnen begrijpen, moet men zich voor ogen houden, dat het onderlinge handelsverkeer der Europese landen na de oorlog zo goed als vastgelopen is. Het vrije handelsverkeer, over de landgrenzen, behoort tot het verleden. Elk land heeft een deviezencontrole, door regeringsorganen ingesteld. Daarom kan ook geen enkel bedrijf of particulier in het buitenland aankopen doen, zonder de toestemming van de hiervoor in aanmerking komende regeringsinstanties. De overheid stelt dan de benodigde deviezen, d.i. buitenlands geld, ter beschikking.

Maar deviezen zijn schaars. Ze kunnen alleen worden verkregen, door export en door credieten of leningen. Nu is het een feit, dat slechts Amerika in staat is, credieten of leningen van betekenis te verstrekken, want alleen dit land kan daarvoor landbouw- en industrie-producten in voldoende mate beschikbaar stellen.

Zo beheerst de dollar het internationale handelsverkeer. Men moet over dollars beschikken, om, in welk land ook, te kunnen kopen.

Zelfs het Engelse pond, dat voorheen

op de internationale markt een beheersende rol speelde, heeft dit, juist in deze dagen, moeten ondervinden. Engeland had verleden jaar een lening ten bedrage van 3¼ miljard dollar van Amerika ontvangen. Bij het afsluiten van deze transactie was een bepaling opgenomen, dat Engeland, van 15 Juli af, vorderingen in ponden, die andere landen op dit land hadden, desgewenst in dollars zou moeten omwisselen. Toen deze bepaling op dit tijdstip in werking trad, verminderde in een reuzen vaart het Engelse dollartegoed. Een bedrag van liefst 700 miljoen dollar werd op die wijze aan Engeland onttrokken.

Van de 3¼ miljard dollar bleven nog maar 400 miljoen over. Engeland was genoodzaakt de omwisseling stop te zetten, waarschijnlijk na met Amerika overleg gepleegd te hebben.

Engeland is hierdoor in een moeilijke positie geraakt. Niet alleen dat zijn dollartegoed nagenoeg verdwenen is, en de voor zijn economisch herstel zo nodige aankopen in Amerika niet kunnen plaats vinden, ook zijn export, en daarmee de mogelijkheid in andere landen te kunnen inkopen, komt in het gedrang. De landen, die een tegoed in ponden hadden, waren voor aankoop van goederen op Engeland aangewezen. Nu ze hun ponden hadden omgewisseld, konden ze in Amerika en overal, waar de dollar gewild is, terecht.

Zie hier, de geweldige macht, waarover het dollarland beschikt. Hebben de dollarkoningen deze toestand vooruit gezien, toen zij, een jaar geleden de bovengenoemde bepaling aan de lening vastknoopten? Wij laten dat in het midden. In ieder geval zal Engeland, nu meer dan ooit, bereid zijn in een nieuwe regeling van de onderlinge verhoudingen, die in Europa zullen gelden, toe te stemmen. De kans, om een zelfstandige plaats, naast Amerika, in de wereld in te nemen, is niet bijster groot meer.

Het bovenstaande voorstel van Nederland—België is duidelijk genoeg. Komt er een centrale instantie, om de verschillende geldsoorten van de aangesloten landen, tegen vastgestelde koersen om te wisselen, met een Amerikaanse goud- of dollarpot, dan kunnen de landen onderling hun goederen ruilen. Maar alle betalingen gaan over die instantie, die dan tegelijk toezicht houden kan.

Het geval wordt duidelijk. Het voorstel van Nederland en België is mogelijk een suggestie van Amerika zelf, waarmee, om diplomatieke redenen, beter de kleine Europese landen voor de dag konden komen. Het spreekt vanzelf, dat de leningsvoorwaarden door Amerika zullen worden gedeclareerd, evenzeer als ruim een jaar geleden Engeland de Amerikaanse voorwaarden moest accepteren. De nieuwe voorwaarden zullen Amerika een belangrijke invloed verschaffen in het Europese economische leven. Trouwens, het slot van het krantenbericht, waaruit we onze gegevens verkregen, vermeldt reeds dat de Nederlandse delegatie als eindindruk van de conferentie, meedeelde, dat Amerikaanse hulp alleen te verwachten is, indien de Europese landen zelf beginnen zich grote offeringen te getroosten, om hun eigen huishouding in orde te brengen.

De goede verstaander heeft maar een half woord nodig. Wij herinneren ons nog allen levendig, hoe het Duitse fascisme, nadat vrijwel geheel Europa in de tweede oorlog was bezet, er toe overging, het betalingsverkeer tussen de Europese landen via de clearing bij de Duitse Rijksbank te verrekenen.

Het Duitse kapitalisme kreeg daarmee een machtig middel in handen tot beheersing van het financiële leven van Europa en het ruilverkeer (invoer en uitvoer van de verschillende landen).

Hoogstwaarschijnlijk gaan wij met de voorgestelde deviezenpot in dollars in zoverre dezelfde weg op, dat hier een machtsapparaat wordt geschapen, voor de doorvoering van de economische hegemonie van Amerika over de oude wereld.